

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
KIN:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Επί του με αριθμ. πρωτ. Ε.Δ.Ε.Υ.Α. 2118/01.12.2014

ερωτήματος της Δ.Ε.Υ.Α.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

- 1) Ποιος ο χρόνος παραγραφής απαιτήσεων της Δ.Ε.Υ.Α. από τον οικείο δήμο για οφειλόμενα τέλη ύδρευσης;**
- 2) Δεδομένου ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. έλαβε απόφαση, η οποία σημειωτέον ενεκρίθη από το δημοτικό συμβούλιο του δήμου, έλαβε απόφαση περί επιβολής παγίου τέλους στους λογαριασμούς των καταναλωτών προ της έναρξης ισχύος του Ν. 4071/2012 που το κατοχυρώνει νομοθετικά. Ερωτάται εάν είναι νόμιμη η είσπραξή του ανωτέρω παγίου τέλους για το χρόνο προ της νομοθετικής του κατοχύρωσης.**

Επί του πρώτου ερωτήματος επάγομαι τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 ά. 276 Ν. 3463/2006 (ΔΚΚ): **«2. Για την παραγραφή των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν την παραγραφή των αξιώσεων κατά του Δημοσίου. Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει μεγαλύτερο χρόνο παραγραφής των αξιώσεων κατά των Ο.Τ.Α. καταργείται.»**

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 άρθρου 90 Ν. 2362/1995¹ : **«Παραγραφή απαιτήσεων κατά του Δημοσίου**

¹ Επισημαίνεται ότι από την έναρξη ισχύος του Ν. 4270/2014, ήτοι από την 01.01.2015 (άρ. 183 Ν. 4270/2014), καταργούνται οι διατάξεις των άρ. 1-108 και του άρ. 110 Ν.2362/1995. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη ά. 140 Ν. 4270/2014 περί παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, η οποία εφαρμόζεται, όπως προαναφέρθηκε από 01.01.2015 «1. **Οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Δημοσίου, πλην εκείνων για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170), παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής αυτής ... 6. Χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή που έχει βεβαιωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή για την οποία έχει εκδοθεί τίτλος πληρωμής, υπόκειται σε πενταετή παραγραφή, που αρχίζει από την αναγνώριση ή την τελεσιδικία ή την έκδοση του τίτλου πληρωμής, αντίστοιχα. 6. Χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, που έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή που έχει βεβαιωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή για την οποία έχει εκδοθεί τίτλος πληρωμής, υπόκειται σε πενταετή παραγραφή, που αρχίζει από την αναγνώριση ή την τελεσιδικία ή την έκδοση του τίτλου πληρωμής, αντίστοιχα.»** Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του ά. 141 Ν. 4270/2014: **«Έναρξη παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου. Η παραγραφή οποιασδήποτε απαίτησης κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη, με την επιφύλαξη κάθε άλλης ειδικής διάταξης του νόμου αυτού.»**

1. Οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Δημοσίου παραγράφεται μετά πενταετία, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής αυτής...»

Στη διατάξεις των άρ. 91-94 Ν. 2362/1995 προβλέπεται ότι «Άρθρο 91 : Έναρξη παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου

Επιφυλασσομένης κάθε άλλης ειδικής διατάξεως του παρόντος, η παραγραφή οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη αυτής.

Προκειμένου όμως περί δασμών, φόρων, τελών και λοιπών δικαιωμάτων που εισπράττονται στα Τελωνεία, η παραγραφή αρχίζει από της βεβαίωσης αυτών.

Άρθρο 92 : Αναστολή παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου

Οι περί αναστολής της παραγραφής διατάξεις των άρθρων 257 έως 259 του Αστικού Κώδικα, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί απαιτήσεων κατά του Δημοσίου.

Η παραγραφή απαιτήσεως κατά του Δημοσίου αναστέλλεται για όσο χρόνο ο έχων την απαίτηση λόγω ανωτέρας βίας έχει εμποδισθεί να ασκήσει την αξίωση μέσα στο τελευταίο εξάμηνο του χρόνου της παραγραφής.

Άρθρο 93 : Διακοπή παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου

Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, η παραγραφή των χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου διακόπτεται μόνο :

α) Με την υποβολή της υποθέσεως στο δικαστήριο ή σε διαιτητές, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από την τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων, του δικαστηρίου ή των διαιτητών.

β) Με την υποβολή στην αρμόδια δημόσια αρχή αιτήσεως για την πληρωμή της απαιτήσεως, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από τη χρονολογία που φέρει ή έγγραφη απάντηση του Διατάκτη ή της αρμόδιας για την πληρωμή της απαιτήσεως αρχής.

Αν η αρμόδια δημόσια αρχή δεν απαντήσει, η παραγραφή αρχίζει μετά πάροδο έξι μηνών από τη χρονολογία υποβολής της αιτήσεως.

Υποβολή δεύτερης αιτήσεως δεν διακόπτει εκ νέου την παραγραφή.

γ) Με την υποβολή αιτήσεως προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την αναγνώριση της απαιτήσεως, οπότε η παραγραφή αρχίζει εκ νέου από τη χρονολογία που φέρει η έγκριση ή μη από τον Υπουργό Οικονομικών του οικείου πρακτικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Υποβολή δεύτερης αιτήσεως δεν διακόπτει εκ νέου την παραγραφή.

δ) Με την επίδοση επιταγής για εκτέλεση, όπου αυτή επιτρέπεται.

ε) Με την έκδοση τίτλου πληρωμής. Η ολική ή μερική συμψηφιστική εξόφληση δεν διακόπτει την παραγραφή.

στ) Με την αναγνώριση της απαιτήσεως υπό του Δημοσίου με πρακτικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών.

Αυτό ισχύει επί οποιασδήποτε απαιτήσεως κατά του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Άρθρο 94 : Συνέπειες παραγραφής απαιτήσεων κατά του Δημοσίου

Η παραγραφείσα απαίτηση κατά του Δημοσίου δεν αντιτάσσεται για συμψηφισμό. Κάθε ποσό που κατέβαλε το Δημόσιο μετά την παραγραφή της απαιτήσεως κατ' αυτού, έστω και αν γνώριζε την παραγραφή, δικαιούται να το αναζητήσει.

Παραίτηση του Δημοσίου από τη συμπληρωμένη παραγραφή ή με οποιονδήποτε τρόπο αναγνώριση απ' αυτό της παραγεγραμμένης απαιτήσεως είναι άκυρη.

Η παραγραφή λαμβάνεται υπόψη αυτεπάγγελα από τα δικαστήρια.»

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι και υπό τον ισχύοντα Ν. 2362/1995 αλλά και υπό το νέο Ν. 4270/2014, ο οποίος θα εφαρμοσθεί από 01.01.2015 ο χρόνος παραγραφής απαιτήσεων κατά των ΟΤΑ είναι πενταετής αρχόμενος από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν οι απαιτήσεις αυτές και ήταν δυνατή η δικαστική τους επιδίωξη.

Εν προκειμένω, οι απαιτήσεις της Δ.Ε.Υ.Α. για οφειλόμενα τέλη ύδρευσης από τον οικείο Δήμο για το έτος 2009 παραγράφονται στις 31.12.2014. Ευνόητο είναι ότι οφειλές του δήμου για τα προηγούμενα

του 2009 έτη έχουν ήδη υποπέσει σε παραγραφή, εκτός εάν συντρέχει κάποια περίπτωση αναστολής ή διακοπής της παραγραφής σύμφωνα με τις διατάξεις των ά. 92-93 Ν. 2362/1995.

Επί του δευτέρου ερωτήματος η άποψή μου έχει ως εξής:

Στη διάταξη του ά. 10 Ν. 1069/1980 προβλέπονται περιοριστικά οι πόροι των Δ.Ε.Υ.Α., οι οποίοι είναι:

«α. Το ειδικόν τέλος δια την μελέτην και κατασκευήν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως.

β. Το ειδικόν τέλος επί του εισοδήματος εξ οικοδομών.

γ. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου αποχετεύσεως.

δ. Η δαπάνη διακλαδώσεως και συνδέσεως προς τον αγωγόν υδρεύσεως και αποχετεύσεις.

ε. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου υδρεύσεως.

στ. Το τέλος χρήσεως υπονόμου.

ζ. Η αξία καταναλισκόμενου ύδατος.

η. Η εγγύησις χρήσεως υδρομετρητού.

θ. Η δαπάνη μετατοπίσεως αγωγών διακλαδώσεως και συνδέμων υδρεύσεως ή αποχετεύσεως υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών.

ι. Αι συνεισφοραί τρίτων προς εκτέλεσιν κατά προτεραιότητα έργων.

ια. Επιχορήγησις εκ του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων δια την μελέτην και κατασκευήν έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως.

ιβ. Αι πρόσοδοι εκ της περιουσίας ή το τίμημα εκ της εκποιήσεως ταύτης.

ιγ. Δάνεια, κληρονομιά, δωρεαί και λοιπαί επιχορηγήσεις.»

Με τη διάταξη της παρ. 11 ά. 10 Ν.4071/2012 ορίστηκε ότι: «Για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης **μπορεί να χρεώνεται από τις Δ.Ε.Υ.Α. και τους δήμους που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές, μηνιαίο πάγιο τέλος, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο**».

Σύμφωνα δε με τις τελικές διατάξεις του Ν. 4071/2012, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου προβλέφθηκε η ημερομηνία δημοσίευσής του στο ΦΕΚ, ήτοι η 11^η Απριλίου 2012.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας που διέπει τη διοικητική δράση, η διοίκηση οφείλει να πράττει σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στο νόμο. **Δεδομένου λοιπόν ότι το πάγιο τέλος προβλέφθηκε το πρώτον με το Ν. 4071/2012 έναρξη ισχύος του οποίου ορίσθηκε η 11/4/2012, η σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου περί επιβολής του κρίσιμου τέλους οφείλει να ισχύει από την ανωτέρω ημερομηνία (δηλαδή 11/4/2014)και εφεξής. Τυχόν δε**

είσπραξη του πάγιου τέλους προ της προμνησθείσας ημερομηνίας
είναι μη νόμιμη.

Αθήνα, 12.12.2014

Πάνος Ζυγούρης